

2016

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI LİSANS
ALAN BİLGİSİ (A GRUBU) TESTİ**

**HUKUK - İKTİSAT
MALİYE - MUHASEBE**

Deneme Sınavı • 1

**KONU ANALİZLİ
SORU ÇÖZÜMLEME TEKNİĞİ
KİTAPÇIĞI**

© COPYRIGHT YARGI YAYINEVİ

Yayın Hakkı

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Yargı Basın Yayın Dağıtım Ltd. Şti'ye aittir.

Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

HUKUK

1. 2007 yılında yapılan halkoylamasıyla Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili 1982 Anayasasında önemli değişiklikler yapılmıştır. Halk tarafından seçilecek Cumhurbaşkanının görev süresi 5 yıla düşürülmüş, bir kez daha seçilmesi durumunda görev alabileceği düzenlenmiştir. Cumhurbaşkanlığına aday gösterilme koşulları değiştirilmiştir. 20 milletvekilinin teklifi veya son genel seçimlerde toplamda geçerli oyların yüzde onunu aşan partilerin ortak aday göstermesi olanağı tanınmıştır. Bu bakımdan adaylık için yeterli koşulları taşısa da bir kimsenin Cumhurbaşkanlığı seçiminde aday olması mümkün değildir; bu kimseler yalnızca cumhurbaşkanlığı için aday gösterilirler.

CEVAP: B

2. TBMM üyeliklerinde boşalma olması halinde yalnızca boş kalan sandalyeler için yapılan seçime ara seçim denir. Her seçim döneminde en çok bir kez ara seçim yapılır. Genel seçimlerden otuz ay geçmedikçe ve genel seçimlere bir yıl kala ara seçim yapılamaz.

Kural olarak ara seçim yapılması TBMM'nin kararına bağlıdır. Ancak iki halde ara seçim yapılması zorunludur.

- TBMM üye tamsayısının yüzde beşinin (28 milletvekili) boş kalması halinde 30 aylık süre dikkate alınmaksızın boşalmayı takip eden ilk üç ay içinde ara seçime gidilir.
- Bir ilin veya seçim bölgesinin hiç milletvekili kalmazsa, boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk Pazar günü ara seçime gidilir.

CEVAP: C

3. 1982 Anayasası'na göre olağan dönem Kanun Hükmünde Kararnameleri ile sadece "sosyal ve ekonomik haklar" düzenlenebilir. Dolayısıyla kişi hak ve hürriyetlerinden olan "Hak arama hürriyeti" ile siyasi haklardan olan "Kamu hizmetlerine girme hakkı" olağan dönemlerde çıkarılacak olan kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.

CEVAP: A

4. Kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiyle kurulan idari birimler, merkezi idarenin hiyerarşisi dışına çıkıp mali – idari özerklikle fonksiyon üretirler. Bu idari kuruluşların devlet tüzel kişiliğinden farklı bir kamu tüzel kişilikleri bulunur ve devletin vesayet denetimine bağlıdır. Müsteşarlık, kaymakamlık, genel müdürlükler kural olarak Başkanlık ve Bakanlıklara bağlı kuruluşlar olarak faaliyet yürütürler. Vakıflar Genel Müdürlüğü Başkanlığa bağlı kuruluşlar arasında sayılmasına rağmen kamu tüzel kişiliğini haiz bir idari kamu kurumu olarak idari teşkilat içinde yer alır.

CEVAP: D

5. Üst düzeydeki makamların yetkilerinden bazılarını astlarına aktarması yetki devri ile sağlanır. Yazılı olması gereken, kanunda açıkça belirtilen durumlarda kullanılan yetki devri soyuttur; çünkü kişiye değil makama yönelik olarak sorumluluğun aktarılmasıdır. Aynı tüzel kişilik içinde hiyerarşi kurallarını izleyerek yetki devri yapılmalıdır. Bu sebeple farklı tüzel kişilikler arasında yetki devri söz konusu olmaz.

CEVAP: A

6. Memurlar hakkındaki idari ve adli soruşturmalar genel ve özel hükümlerle düzenlenmiştir. Görev suçlarında izin sistemi, disiplin cezalarının kanunda tek tek sayılması, ancak disiplin suçlarının sınırlı sayıda düzenlenmemesi Devlet Memurları Kanunu ile Memurların Yargılanması Hakkındaki Kanunda hükme bağlanmıştır.

Hiyerarşi kuralları içinde disiplin yetkisinin asllara devri olanaklı değildir.

Disiplin soruşturmalarında ilgilinin savunmasının 7 gün içinde alınması zorunlu bir usul (şekil) şartıdır. Böylesi bir aykırılık yetki kurallarını değil, şekil kurallarını ilgilendirir.

CEVAP: B

7. Yürütmenin durdurulması istemi açılmış iptal davalarında ilgilinin talebi üzerine verilen bir ara karar, geçici önlem niteliğine sahiptir. İdari işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğmasına karşılık gerekçe gösterilerek idari yargı yerlerince verilen istisnai bir karardır. Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü veya reddi kararlarına itiraz 7 gün içinde Danıştay Dava Daireleri Kurullarına, Bölge idare mahkemesine veya nöbetçi mahkemeye yapılabilir.

CEVAP: D

8. Danıştayın idari nitelikteki işleri görüşmesi, incelemesi, bunlar hakkında görüş bildirmesi ve kimi uyuşmazlık konularını karara bağlaması 1. Ve 17. Dairenin görevleri arasında sayılmıştır. Bakanlar Kurulunca hazırlanmış tüzük tasarılarını incelemesi idari nitelikte bir faaliyet iken; yürürlüğe girmiş tüzük tasarıları hakkında açılan iptal davalarını karara bağlaması Danıştayın yargısal nitelikli görevleri arasında sayılmıştır. Bu konudaki iptal davası istemi ilk derece mahkemesi olarak Danıştayca karara bağlanır.

CEVAP: E

9. Ceza hukukunda kural olarak bazı durumlarda hataya düşen hatasından yararlanmakta ve cezai sorumluluğu kalkmaktadır. Öğretide hata konusu aşağıdaki biçimde bir tasnife tabi tutulmaktadır;

- Hukuki hata; fail, suçu tanımlayan yasa hükmünde bir hata yapmaktadır, burada fail ya işlediği fiilin cezalandıran bir norm olduğunu bilmiyordur ya da biliyor ancak yanlış yorumluyordur. Burada "ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz" ilkesi (TCK m. 4/1) gereği, kural olarak hukuki hata kişiyi cezai sorumluluktan kurtarmayacaktır.
- Fiil üzerindeki hata; asıl olarak bir olayın veya durumun gerçekte olduğundan başka biçimde algılanmasını ifade etmektedir. Buna göre;
 - "Fiilin icrası sırasında (kasıtlı bir) suçun kanunî tanımındaki maddî unsurları bilmeyen bir kimse, kasten hareket etmiş olmaz. Bu hata dolayısıyla taksirli sorumluluk hâli saklıdır" (TCK m. 30/1).
 - "Bir suçun daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli hâllerinin gerçekleştiği hususunda hataya düşen kişi, bu hatasından yararlanır" (TCK m. 30/2).
 - "Ceza sorumluluğunu kaldıran veya azaltan nedenlere ait koşulların gerçekleştiği hususunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi, bu hatasından yararlanır" (TCK m. 30/3).
 - "İşlediği fiilin haksızlık oluşturduğu hususunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi, cezalandırılmaz" (TCK m. 30/4)

CEVAP: E

10. Ceza hukukunda kural olarak yeni yasa normu geçmişe yürümez, ancak yürürlüğe girdikten sonra işlenen fiillere uygulanabilir. Yani ceza hukukunda ana kural, bir suç hakkında suçun işlendiği zamanın kanununun uygulanmasıdır. Bir eylem (fiil) gerçekleştirildiği anda yürürlükte bulunan yasaya göre suç sayılmıyorsa cezalandırılmaz. (TCK m.7/1)

Ancak bu ana kuralın önemli istisnası olarak, lehe olan kanun kural olarak geçmişe yürür. Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin aleyhine olan değil, lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur. (TCK m. 7/2)

İnfaz rejimine ilişkin hükümler (infaz hukuku kuraları) ise; hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç, derhal uygulanacaktır. (TCK m. 7/3)

Geçici veya süreli kanunlar söz konusu olduğunda ise, ayrı bir kural öngörülmiştir ve bunların yürürlükte bulundukları süre içinde işlenmiş olan suçlar hakkında uygulanmasına devam edileceği hükme bağlanmıştır. (TCK m. 7/4)

Suçun işlendiği anın tespitinde ana kural, fiilin gerçekleştirildiği/yapıldığı andır. "Ani suçlar"da hareketin yapıldığı zaman, "mütemadi (kesintisiz) suçlar"da kesintinin gerçekleştiği, "zincirleme (müteselsil) suçlar"da son suçun işlendiği an "teşebbüs aşamasında kalan suçlar"da ise son icrai hareketin yapıldığı an olarak değerlendirilir.

CEVAP: B

11. Kast, suçun kanuni tanımındaki unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesidir (TCK m.21). dolayısıyla kastın kurucu unsurları, bilmek ve istemektir. Ceza hukukunda temel sorumluluk biçimi kasta dayanır, taksirli sorumluluk istisnai bir sorumluluktur.

Failin gerçekleşmesini hedeflediği, istediği sonuçlara ilişkin kastı "doğrudan (birinci dereceden) kast" olarak adlandırılır. Eğer fail sonucu doğrudan hedeflemez ancak öngördüğü sonuca rıza gösterir, kabullenir ise "olası (muhtemel, dolaylı) kast" vardır. İlkinden temel farkı, burada netice kastı belirlemektedir. Yasa, olası (muhtemel) kastı da cezalandırmaktadır ancak daha az bir ceza söz konusudur (TCK m. 21/2);

Fiilin bilinip istenmesinin yeterli olduğu, failin amacının önem taşımadığı durumlarda "genel kast" söz konusudur. Eğer yasa, fiilin istenmiş olması yanında aynı zamanda failin belirli bir amaçla hareketini aramışsa "özel kast" söz konusudur. Özel kastın arandığı durumlar, ya kurucu unsur ya da ağırlaştırıcı bir neden olarak yasada ayrıca ve açıkça belirtilir.

Failde suç kastı ani bir kararla ortaya çıkar ve karar anından sonra derhal icra edilirse "ani kast"; eğer failin suç işleme kararını vermesi ile icrası arasında uzunca bir zaman geçmişse "düşünce kastı" söz konusudur. Düşünce kastının insan öldürme suçlarında karşımıza çıkan özel bir biçimi ise "tasarlama (taammüt) kastı" dır. Kasten insan öldürme suçunda (TCK m. 82/1-a) cezayı ağırlaştıran (ağırlaştırılmış müebbet) bir nedendir.

CEVAP: C

12. Gözaltı süresi; yakalanan kişinin yakalama yerine en yakın hakim veya mahkemeye gönderilmesi için (yol süresi) zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren 24 saati geçemez. Yakalama yerine en yakın hakim veya mahkemeye gönderilme için zorunlu süre de 12 saatten fazla olamaz. Emre dayanan yakalamada da yakalanan kişi, en geç 24 saat içinde yetkili hakim ya da mahkeme önüne, eğer bu yapılamıyorsa aynı sürede en yakın sulh ceza hakimi önüne çıkarılmalıdır.

CEVAP: B

13. Ceza genel hukukundan farklı olarak, ceza muhakemesi kuralları "derhal uygulanırlık ilkesi"ne tabidir. Yani kişi/sanık lehine olup olmadıklarına bakılmaksızın, ceza muhakemesi kuralları yürürlüğe girdiği anda uygulanır.

CEVAP: D

14. Fiil ehliyeti, bir kimsenin kendi fiil ve hareketleriyle, kendi isteği ile hak kazanabilmesi, bu hakları değiştirmesi, ortadan kaldırması, kısaca kişinin kendi fiilleri ile hak kazanması ve borç altına girebilmesidir. Bu tür tasarruflarda bulunabilecek kişinin sadece kişiliğinin başlamış olmasının varlığı yeterli değildir, ayrıca kişinin fiillerinin sonuçlarını anlayabilecek ve serbestçe hareket edebilecek düşünce ve irade sahibi olması gerekir. Bu açıklamalardan çıkarılacak en önemli sonuç; fiil ehliyeti için aranan bu nitelikler sonucu hak ehliyetine sahip her kişi fiil ehliyetine sahip değildir. O halde, satım, kira, ödünç, bağış, miras, nişanlanma, evlenme vb. sözleşmelerinin yapılabilmesi için kişinin muhakkak yeterli fiil ehliyeti koşullarına sahip olması gerekir. Mirasçı olabilmek için ise hayatta olmak yeterli koşuldur. Hatta istisna durum olarak "cenin" halinde dahi mirasçı olunabilir.

CEVAP: E

15. Hâkim, yazılı kaynaklarda önünde bulunan anlaşmazlığı çözüme kavuşturacak bir hüküm bulamazsa, öncelikle bu konuda kendisine yardımcı olacak bir örf âdet hukuku kuralının mevcut olup olmadığını araştıracaktır. Şayet somut olaya uygun düşen bir örf âdet kuralı bulursa o kuralı uygulayarak sorunu çözüme kavuşturacaktır. Ancak uygulanabilir bir örf âdet kuralı bulamazsa ki günümüz koşullarında böylesi bir kural yok denecek kadar az olduğundan, aranan kural hâkim tarafından bulunamayacak ve ortaya bir hukuk boşluğu çıkacaktır. Bu durumda hâkim Medeni Kanunun birinci maddesinin kendisine tanıdığı yetkiyi kullanacaktır.

CEVAP: D

16. Boşanma yüzündün yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan mali gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir. Nafaka yükümlüsünün kusuru aranmaz. Ödenecek bu nafakaya "yoksulluk nafakası" denir. Evliliğin boşanma sebebiyle sona ermesinden doğan dava hakları, boşanma hükmünün kesinleşmesinin üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

CEVAP: B

17. Medeni Kanunun "geçici tescilin şerhi" başlığını taşıyan 1011.maddesi şu şekildedir.

Aşağıdaki hâllerde geçici tescil şerhi verilebilir:

- İddia edilen bir aynî hakkın güvence altına alınması gerekiyorsa,
- Tasarruf yetkisini belirleyen belgelerdeki noksanlıkların sonradan tamamlanmasına kanun olanak tanıyorsa. Geçici tescil şerhi, bütün ilgililerin razı olmasına veya hâkimin karar vermesine bağlıdır. Şerhin konusu olan hak sonradan gerçekleşirse, şerh tarihinden başlayarak üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir. Geçici tescil şerhi verilmesi istemi üzerine hâkim, tarafları dinleyerek veya dosya üzerinde inceleme yaparak şerhe konu olan hakkın varlığının kabul edilebileceği kanaatine varırsa, şerh kararı verir. Kararda şerhin etki bakımından süresi ve içeriği belirlenir; gerektiğinde mahkemeye başvurulması için bir süre verilir.

CEVAP: B

18. Mirasçılık sıfatını miras bırakanın arzusuna dayanarak değil de, doğrudan bir kanun hükmüne dayanarak kazanan kimselere yasal mirasçılar denir.

Kardeşler her ne kadar ikinci zümre mirasçılar içerisinde yer alsalar da saklı pay mirasçılar arasında yer almamaktadır.

CEVAP: D

19. Takas, iki kişi arasında aynı cinsten karşılıklı borçların, bunlardan birinin tek taraflı beyanıyla sona erdirilmesidir. Takas beyanında bulunmak şekle tabi değildir. **Örneğin;** (A)'nın (B)'ye kira borcundan kaynaklı 1.500 TL borcu, (B)'nin de (A)'ya televizyon satışından kaynaklı 1.500 TL borcu varsa, taraflardan birinin tek taraflı takas beyanıyla her iki borç, borçlardan az olanının tutarında sona erer.

Takasın Şartları

c. Borçların karşılıklı olması

Takasın borcu sona erdirebilmesi için, iki kişinin, karşılıklı olarak birbirlerine borçlu bir başka ifadeyle birbirlerinden alacaklı olmaları gerekir. Yani (A)'nın (B)'ye bir miktar borcu yine aynı şekilde (B)'den bir miktar da alacağı olmalıdır.

b. Borçlarda özdeşlik

Takasın bir diğer koşulu ise, karşılıklı borçların "özdeş" (aynı türden) olması gerekir. **Örneğin;** (A)'nın (B)'ye para borcu olmalı aynı şekilde (B)'nin de (A)'ya para borcu olmalıdır. Bir başka ifadeyle (A)'nın borcu para verme borcuyken (B)'nin borcu 100 kilo buğday teslim etme borcu ise bu borçlar takas olmaz.

Karşılıklı borçların takasın yapıldığı sırada özdeş olması yeterlidir. Borçların baştan itibaren özdeş olması gerekmez. Takasın yapılabilmesi, borçların

kaynaklarının aynı olmasına bağlı değildir. **Örneğin;** (A) sözleşmeden doğan para borcunu, haksız fiilden doğan alacağı ile takas edebilir.

c. Borçların ifasının istenebilir olması

Takasın bir başka koşulu takasa konu olan borçların her ikisinin de muaccel olması yani ifa zamanlarının gelmiş olmasıdır.

CEVAP: A

20. Borç konusu edim özel vasıfları itibariyle tespit edilmişse parça borcu söz konusudur. Borç konusu edim özel olarak değil de yani ferdin değil sadece ait olduğu cins belirlenerek tespit edilmişse cins borcu ortaya çıkar.

CEVAP: D

21. Edim Türleri

Olumlu Edim	Olumlu edimde borçlu, bir eylemde bulunmak yani bir şeyi vermek ya da bir işi yapmak zorundadır. Olumlu edim, bir yapma edimi olduğu için verme veya yapmaya ilişkin edimler buraya girer. Bu nedenle olumlu edimlere, verme edimleri, yapma edimleri de denir.
Olumsuz Edim	Olumsuz edimde borçlu, olumlu edimin tersine bir şeyi yapmama üzerine borçlanmıştır. Yani borçlu bu durumda, hukuk kurallarına göre yapmaya yetkili olduğu bir davranış veya işi yapmamayı üstlenir. Olumsuz edimler konusuna göre "yapmama edimi" ve "katlanma edimi" olarak ikiye ayrılır. Yapmama edimlerinde borçlu, hukuken yapabileceği bir eylemi veya işlemi yapmamayı üstlenmiştir. Katlanma edimlerinde ise, hukuken yetkili olmasına rağmen, başkaları tarafından hukuki hâkimiyet alanına yapılacak bir davranışa katlanmayı, ona karşı koymamayı üstlenir.
Kişisel Edim	Borçlunun bedeni veya fikri gücü ile yerine getirmekle yükümlü olduğu edimdir. Kişisel edimler bizzat borçlu tarafından ifa edilebilir. Ölüm ile sona erer ve mirasçılara geçmez. Kişisel edimler iflas masasına da girmez.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

Maddi Edim	Borçlunun kural olarak malvarlığından yerine getirdiği edimlerdir.
Ani Edim	Borçlunun zaman içinde bir tek hareketini gerektiren, onun tarafından bir defada yerine getirilen edimlerdir.
Dönemsel Edim	Borçlunun borçlanılan edimi, zaman içinde belirli aralıklarla, düzenli veya düzensiz olarak tekrarlayarak yerine getirmesidir.
Sürekli Edim	Borçlunun zaman içinde sürekli, aralıksız bir davranışla edimini yerine getirmesidir.
Bölünebilen Edim	Edimin konusunu oluşturan şey, niteliğinde bir değişiklik veya değerinde önemli bir azalma olmaksızın, parçalara bölünebiliyorsa ortaya çıkan edimdir.
Bölünemeyen Edim	Edimin konusunu oluşturan şey, bölündüğünde niteliğinde bir değişiklik veya değerinde önemli bir azalma oluyorsa, parçalara bölünemiyorsa ortaya çıkan edimdir.

CEVAP: A

22. Bir hukuki ilişkiyi ortadan kaldıran tek taraflı irade açıklaması ile meydana gelen haklardır.

Buna göre;

- Alım hakkı kurucu yenilik doğuran hak,
- Borçlunun temerrüdü halinde alacaklının aynen ifadan vazgeçip, müspet zararı istemesi değiştirici yenilik doğuran haktır.
- II, III ve IV. öncüllerde yer alan haklar ise bozucu yenilik doğuran hak niteliğindedir.

CEVAP: A

23. Tacir, ticari defterlerini, envanterlerini, bilançolarını, finansal tablolarını ve yıllık faaliyet raporlarını ve bu belgelerin anlaşılabilirliğini kolaylaştıracak diğer belgeleri aldığı- gönderdiği ticari mektupları ve kayıtların dayanağını teşkil eden belgeleri 10 yıl süreyle saklamakla yükümlüdür. Saklama süresi, ticari defterlere son kaydın yapıldığı, envanter ve bilançoların düzenlendiği, ticari yazışmaların yapıldığı takvim yılının bitişiyle işlemeye başlar.

CEVAP: D

24. Ticari işletmenin devrinde devirden önceki alacak ve borçlar bir bütün olarak devralana geçer. Devralanın sadece alacakları devraldığı, borçlardan sorumlu olmadığına dair hükümler geçersizdir.

“Ticari işletmenin devrine ilişkin sözleşme şekle tabi değildir” ifadesini içeren öncül yanlıştır. Çünkü işletmenin devrine ilişkin sözleşme YAZILI yapılmak zorundadır.

Taraflar devir sözleşmesine koyacakları hükümle, ticaret unvanını devir kapsamı dışında bırakabilirler. Devir kapsamı dışında tutulmamışsa, işletmenin devri maddi olmayan unsurların da (unvan dahil) devrini kapsar. İşletmeyi devralan ve devreden işletme borçlardan dolayı 2 yıl süre ile müteselsil sorumludur.

CEVAP: B

25. **Adi şirketleri ticaret şirketleri ile karşılaştırmak gerekirse:**

Adi şirket Borçlar kanununda düzenlenmiştir. Oysa ticaret şirketleri TTK’da düzenlenmişlerdir.

Adi şirkete hem gerçek kişiler hem de tüzel kişiler ortak olabilir. Bu özelliği ile, sadece gerçek kişi ortaklardan oluşan ve adi şirket gibi şahıs şirketi olan kolektif şirketten ayrılır.

Adi şirketlerin tüzel kişiliği bulunmaz. Bu sebeple ortaklardan ayrı iradesi, ayrı malvarlığı bulunmamaktadır. Oysa ticaret şirketlerinin tüzel kişilikleri bulunur. Adi şirketlerin ticaret siciline tescilleri gerekmez. Oysa ticaret şirketlerinin tescili zorunludur. Böylece ticaret şirketleri tescilden sonra tüzel kişilik kazanırlar.

Adi şirket sözleşmeleri şekle tabi değildir. Oysa ticaret şirketlerinin sözleşmeleri yazılı ve imzalar noter onaylı olmak zorundadır.

Adi şirkette ortaklar, tacir sıfatına sahiptir. Oysa ticaret şirketlerinde ortakların tacir sıfatı bulunmaz. Tüzel kişi tacir sıfatı ticaret şirketinindir.

Adi şirkette şirket borçlarından dolayı 1.derecede sorumluluk şirkette değil, ortaklardadır. Oysa ticaret şirketlerinde şirket borçlarından 1.derecede sorumluluk şirketinindir.

Adi şirket iflasa tabi değildir. Oysa tacir sıfatı olduğundan ticaret şirketleri iflasa tabidir.

Adi şirketin ticaret unvanı bulunmaz. Oysa ticaret şirketlerinin unvan seçip kullanması zorunludur.

CEVAP: E

26. Kabul ile ilgili hükümler “poliçe” hakkında geçerlidir. Bono ve çekte kabul yoktur. Kabul için ibraz vade gününe kadar yapılır. Vade günü yapılan ibraz “ödeme için ibraz” denir.

- Görüldüğünde ödenecek poliçelerde KANUNEN kabule arz yasaktır.
- Kabule arzın bizzat düzenleyen tarafından yasaklandığı hallerde de (iradi yasaklama) poliçe kabule arz edilmez.

CEVAP: D

27. İcra takip işlemi, icra organlarınca borçluya yapılan işlemlerdir. Satış talebi icra organınca değil, alacaklı tarafından yapılır. Dolayısıyla icra takip işlemleri arasında yer almaz.

CEVAP: C

28. Genel haciz yoluyla yapılan icra takibinde ödeme süresi, itiraz süresi, mal beyanında bulunma süresi 7 gündür.

CEVAP: C

29. **İflas** kararının iflas dairesine bildirilmesinden sonra iflas dairesi, borçlu mallarının defterini tutarak muhafaza tedbirleri alır. Deftere hem iflas masasına giren mal, hak ve alacaklar ile bunların değeri, hem de mallarla ilgili istihkak iddiaları yazılır. Defterin tutulmasından sonra, masaya ait hiç mal bulunmadığının anlaşılması halinde iflas dairesi **tasfiyenin tatiline** karar verir bunu ilan eder. İlanda ayrıca otuz gün içinde tasfiye işlemlerinin devamının istenmediği ve giderleri verilmediği takdirde iflasın kapatılacağı alacaklılara ihtar edilir. Herhangi bir alacaklı otuz gün içinde tasfiyenin devamını talep edip giderleri yatırmazsa, iflas kararını veren ticaret mahkemesi iflasın kapanmasına karar verir. 30 gün içinde alacaklılardan biri tasfiyeye devam edilmesini ister ve giderleri yatırır, iflas tasfiyesi-ne devam edilir.

CEVAP: A

30. İflasın açılmasından önce haczedilmiş ve satılmış mallar, kanun gereği iflas masasına girmez. Haczedilen mal henüz satılmamış olsaydı, masasına dahil edilebilirdi.

CEVAP: E

İKTİSAT

1. Para arzı ile fiyatlar genel düzeyi arasındaki ilişkiyi yansıtan **fisher**'ın miktar denklemindeki önemli bir değişken olarak tanımlanan **paranın dolaşım hızı**, para biriminin belli bir dönemde ortalama olarak el değiştirme hızını ifade eder. Başka bir değişle paranın belli bir dönemde mal ve hizmet satın alımı için kaç defa el değiştirdiğini yansıtır. Klasik iktisatçılar açısından bu değişken sabit bir değer alırken, Keynesyen iktisatçılar açısından ise sabit bir değer olmadığı istikrarsız olduğu öne sürülmüştür. Monetaristler ise paranın dolaşım hızı, sürekli gelirdeki değişmeye bağlı olarak istikrarlı ve öngörülebilir bir nitelik taşır. Yani monetarist iktisatta paranın dolaşım hızı kısa dönemde sürekli gelire bağlı olarak değişebilir. Ancak uzun dönemde monetarist iktisatçılar içinde tıpkı klasiklerde olduğu gibi ekonomi tam istihdama ulaşacak ve paranın dolaşım hızı da sabit olacaktır.

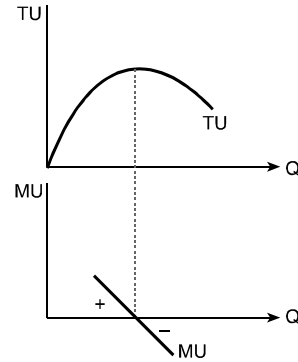
CEVAP: D

2. Fayda kavramı ile ilk kez ilgilenen iktisatçılar kardinal (sayısal) iktisatçılar olarak adlandırılır. **Gossen, Jevons, Menger, Walras, Marshall.** Kardinalist iktisatçılar arasında fayda ile ilgili temel görüşleri şunlardır;

- Fayda sayılabilir, ölçülebilir.
- Bir malın tüketiminden elde edilen fayda diğer malların faydalarını etkilemez.
- Her birey bu malı eşit miktarda tükettiklerinde aynı toplam faydayı sağlarlar.
- Toplam fayda, tüketilen malların her birinin sağladığı faydaların tek tek toplamına eşittir.

Kardinalist iktisatçılar fayda kavramını toplam fayda ve marjinal fayda kavramlarıyla açıklar. Tüketilen her ek birimden sağlanan faydaya marjinal fayda denir ve marjinal faydanın seyri toplam faydayı belirler.

İhtiyaçlar giderildikçe şiddetini kaybetmesinden kaynaklı, malların tüketim miktarı arttıkça her ek birimin sağladığı fayda giderek azalır. Tüketim arttıkça marjinal faydanın azalmasına ise “**azalan marjinal fayda prensibi**” adı verilir.

- Toplam fayda maksimumken marjinal fayda sıfırdır.
- Toplam fayda azalarak artarken marjinal fayda azalır ancak pozitif değer alır.
- Toplam fayda azalırken marjinal fayda negatif olur.

CEVAP: D

3. Tüketicinin X tüketimini 4 birimden 2 birime düşürmeye razı olabilmesi için elde edeceği toplam faydanın değişmemesi gerekir. Buna göre;

$U = X^2 \cdot Y = (4^2) \cdot 6 = 96$ birim toplam fayda elde edilmektedir.

X malından 2 birim tükettiğine göre;

$$96 = (2^2) \cdot Y$$

$Y = 24$ birim Y malı gereklidir.

CEVAP: E

4. Önce $P = 10$ iken talep miktarını bulalım. Sonra talep esnekliğini hesaplayalım.

$$Q_d = 60 - 3P \Rightarrow 60 - 3 \cdot 10 = 30$$

$$Q_d = 30$$

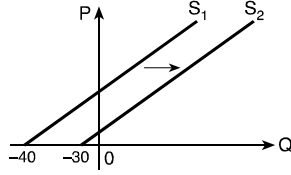
esnekliği hesaplayabilmek için verilen denklem içerisindeki bağımsız değişkenin önündeki değer fonksiyonun, $\frac{1}{\text{eğim}}$ değerini verdiğini unutmayalım.

$$\text{Buna göre; } \frac{1}{\text{eğim}} \cdot \frac{P}{Q} \Rightarrow -3 \cdot \frac{10}{30} = -1$$

Görüldüğü gibi talep esnekliği 1 dir. Bu durumda X malı fiyatı değişince talep miktarı da aynı oranda ters yönlü değişecektir. Böylece X malına yapılan harcama değişmeyecektir.

CEVAP: A

5. Arz eğrisinin fiyattan bağımsız olan terimleri önce -40 iken sonra -30 olmuş. Böylece arz eğrisi sağa kaymıştır.

Arz eğrisinin sağa kayması, o malın arzının arttığını ifade eder. Verilen seçeneklerden arzı artırıcı etki yapan seçilmelidir.

Vergi artışı maliyeti azaltacağı için arzı azaltır, arz eğrisini sola kaydırır. Geleceğe dönük fiyat beklentisi arzı değil talebi etkiler. Üretim maliyetlerindeki artış arzı sola kaydırır. Teknolojik ilerleme ise arzı artıracak arz eğrisini sağa kaydıracaktır.

CEVAP: B

6. Üretimin üç bölgesi yaklaşımına göre 2. bölgenin başında marjinal ürün ile ortalama ürün birbirine eşit olur ve o noktada ortalama ürün maksimum değerdedir. Buna göre verilen üretim fonksiyonunun türevi ile marjinal ürün elde edilir. Ayrıca üretim fonksiyonu terimleri L ile oranlanıp ortalama ürün bulunur ve elde edilen bu iki değer birbirine eşitlenir.

$$MP_L = 0,04L - 6$$

$$AP_L = \frac{0,02L^2 - 6L + 200}{L} = 0,02L - 6 + 200/L$$

$$MP_L = AP_L$$

$$0,04L - 6 = 0,02L - 6 + 200/L$$

$$0,02L = 200 / L$$

$$L = 100 \text{ olur.}$$

CEVAP: C

7. Azalan verimler yasasının geçerli olması durumunda girdilerde bir artış meydana geldiğinde üretim veya çıktı miktarı daha az oranda artacaktır. Buna göre kayısı üretiminde istihdam edilen işçi miktarı artırıldığında kayısı üretimindeki artış istihdam edilen işçi miktarındaki artıştan daha az olacaktır.

CEVAP: A

8. Ortalama Maliyet ile ortalama değişken maliyet eğrileri yükselişe geçtikten sonra giderek birbirine yaklaşırlar. Bunun nedeni bu iki maliyet ögesinin aralarında bulunan ortalama sabit maliyet ögesinin giderek azalmasıdır. Ortalama sabit maliyet üretim arttıkça azaldığı için ortalama maliyete giderek daha küçük değer eklenir ve ortalama değişken maliyet eğrisiyle aralarındaki fark da azalır.

CEVAP: C

9. Tam rekabet piyasasında uzun dönem dengesi sağlandığında üretici ve tüketici rantları maksimum olur, satış hacmi maksimum olur. Uzun dönem dengesinde firmalar LAC minimum olana kadar üretim yaparlar. Diğer bir deyişle optimum çapta tesis kurarlar. Ayrıca LAC eğrisine minimum noktasında teğet olan SAC de denge üretim düzeyinde minimumdur. Yani firmalar tam kapasite ile çalışmaktadır. Bu yüzden tam rekabet piyasasında kaynak israfı yoktur. Sosyal refah kaybı yoktur. Uzun dönem dengesinde firmalar normal kar ile çalıştıkları için iktisadi kar (aşırı kar) sıfırdır.

CEVAP: B

10. Monopolcü firmanın fiyat farklılaştırması yapması durumunda başarılı olabilmesi için;
- Esnekliğin yüksek (eğimin düşük) olduğu piyasada fiyatı daha düşük belirlemesi gerekir.
 - Esnekliğin yüksek olduğu piyasada satış miktarının fazla olması gerekir. Çünkü bu durumda fiyat daha düşük olur.
 - Esnekliğin düşük (eğimin yüksek) olduğu piyasada satış miktarının daha az olması gerekir.
 - Piyasalar arası geçiş imkanının olmaması gerekir.

CEVAP: E

11. $P = 120 - 2Q$ ise

$MR = 120 - 4Q$ olur.

$MR = MC$ denge koşulu ve sıfır maliyet varsayı ile;

$$120 - 4Q = 0$$

$$Q = 30$$

Chamberlin modelinde toplam üretim hacmini iki firma eşit paylaşarak üretir. Bir firmanın üretim hacmi 15 birimdir.

CEVAP: D

12. Reel GSYİH; Bir ülke sınırları içerisinde belirli bir yılda üretilen nihai mal ve hizmetlerin temel bir yılın fiyatları (sabit fiyat) üzerinden toplam değeridir. Reel GSYİH bir akım değişkendir. Reel GSYİH belli bir zamanda ülke sınırları içerisinde üretilen mal ve hizmetlerin miktarlarındaki değişmeyi yansıtan büyüklük olması sebebiyle hasıla-çıktı veya üretim olarak adlandırılır.

Nihai satışlar ise o dönem içinde yapılan satışları ifade eder. Dolayısıyla üretim düzeyinden satış miktarı çıkartıldığında ortaya çıkan değer üreticilerin stoklarındaki artışı yani stok yatırımlarını ifade eder.

CEVAP: A

13. Çalışma istek ve arzusunda olup cari ücret düzeyinde iş bulamayan işgücünün varlığına işsizlik denir.

$$\text{Sivil işgücü} = \text{Çalışanlar} + \text{İşsizler} \Rightarrow 60 = 52 + \text{işsizler}$$

$$\text{İşsizler} = 8 \text{ milyon}$$

$$\text{İşsizlik oranı} = \frac{\text{İşsiz sayısı}}{\text{Toplam işgücü}} \times 100$$

$$\text{İşsizlik oranı} = \frac{8}{60} \times 100 = \%13,3$$

CEVAP: C

14. Otonom vergilerdeki değişimin gelir üzerindeki etkisini inceleyebilmek için harcama çarpanından yararlanmak gerekir. Otonom vergilerdeki değişim geliri ters yönde etkilemesi ve otonom vergilerdeki değişimin marjinal tüketim eğilimine bağlı olarak gelir düzeyini etkileyeceğinden harcama çarpanının pay kısmını $(-c)$ marjinal tüketim eğilimi üzerinden hesaplamamız gerekecektir. Payda kısmında ise formül gereği sadece verilen değişkenler üzerinden hesap yapılır.

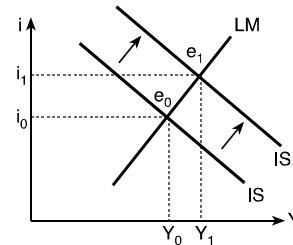
$$\Delta Y = \frac{-c}{1 - c(1 + t)} \times \Delta A_0$$

$$\Delta Y = \frac{-0,9}{1 - 0,8(1 - 0,5)} \times 12$$

$$\Delta Y = -16 \text{ yani gelir düzeyi 16 birim azalır.}$$

CEVAP: E

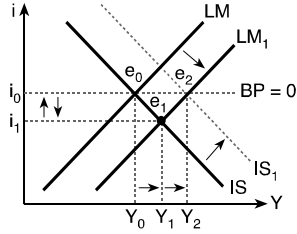
15. Faiz oranı ve hasıla düzeyi üzerindeki etkileri dış ticaret açığı üzerinden yorumlayabileceğimiz fonksiyon yatırım-tasarruf eşitliğini gösteren IS fonksiyonudur. Dış ticaret açığının giderek kapanması ise ihracattaki artışın ithalattan daha fazla olduğu anlamına gelir otonom ihracattaki bu artış ise IS fonksiyonunun konumunu değiştirerek sağa doğru kaymasını sağlayacaktır.

Bu durum eşanlı dengenin sağlandığı (e_0) denge düzeyini, (e_1) düzeyine taşır. Bu durum faiz oranlarını yükselmesine ve hasıla düzeyinin artmasına sebep olacaktır.

CEVAP: C

16. Tam sermaye hareketliliği ve esnek kur sistemi içerisinde uygulanacak para politikası etkili bir politika olacaktır.

Genişletici para politikası LM eğrisini sağa kaydırır. Yeni denge (e1= faiz oranları düşer, gelir düzeyi artar.

Yeni denge noktası BP'nin altında olduğu için ödemeler bilançosu açık verir. Yurtiçi faiz oranları dünya faizlerinin altına iner. Yabancı tahviller yerli tahvillere tercih edilir ve sermaye çıkışı yaşanır. Artan döviz talebi döviz kurunu artırır. Reel döviz kuru artar, yerli para değer kaybeder. Yurtiçi mallar ucuzlar. İhracat artar, ithalat azalır, net ihracat artar. IS eğrisi sağa kayar. Yeni denge noktası (e2) de faizler yükselir gelir düzeyi artar. Sonuç olarak uygulanan para politikası etkilidir.

CEVAP: C

17. Para arzının artması faiz oranları üzerinde etki yaratacak ve LM fonksiyonunu sağa kaydıracaktır. Aynı zamanda faiz oranlarındaki artış yatırımların artmasını da sağlayacaktır. LM fonksiyonunu toplam talep fonksiyonu üzerinde etkili olacak ve LM fonksiyonunu sağa kaydıran her faktör (fiyatlar genel düzeyindeki değişim hariç) toplam talep fonksiyonunun da sağa kaymasını sağlayacaktır.

CEVAP: D

18. J. Tobin'in hisse senetleri fiyatları ile yatırımı ilişkilendiren yaklaşımıdır. Firmanın piyasa değeri ile sahip olduğu sermaye stokunun yenileme maliyeti arasındaki orana q denir.

$$q = \frac{\text{Mevcut sermayenin piyasa değeri}}{\text{Mevcut sermayenin yenileme maliyeti}}$$

Modele göre q değerinin birden büyük olduğu durumda firma yeni yatırım yapmayı tercih edecektir. Ancak q değerinin birden küçük olduğu durumda net yatırım yapmayı tercih etmez.

CEVAP: B

19. Vadeli mevduat tercih oranını şu faktörler etkiler:

- Vadeli mevduatlara ödenen faiz oranının artması halkın faiz kazanma isteğini artıracığından vadeli mevduat tercih oranı ve vadeli mevduat hacmini artırır.
- Alternatif tasarruf araçlarının getirilerindeki artış vadeli mevduat tercih oranını ve hacmini azaltır.
- Finansal sisteme duyulan güven vadeli mevduat hacmini artırır.

CEVAP: E

20. Verilen değerler kaydi para çarpanı üzerinden değerlendirilmelidir.

$$\Delta DD = \frac{1}{r_{DD} + e + c + (t + r_{TO})} \times \Delta R$$

$$r_{DD} = 0,20 \quad e = 0,05 \quad c = 0,15$$

$$t = 2,5 \quad r_{TO} = 0,04 \quad \Delta R = 10.000$$

$$\Delta DD = \frac{1}{0,20 + 0,05 + 0,15 + (2,5 \times 0,04)} \times 10.000$$

$$\Delta DD = \frac{1}{0,50} \times 10.000 = 20.000$$

CEVAP: D

21. Monetaristlere göre aktivist (müdahaleci politikalar) enflasyon yaratıcıdır. Bu nedenle ekonomide kurala göre politikalar izlenmelidir. Kural GSMH artış oranında parasal genişlemedir. GSMH artış oranından (üretim artış oranından) daha fazla para arzı artışı enflasyon ile sonuçlanacaktır.

CEVAP: A

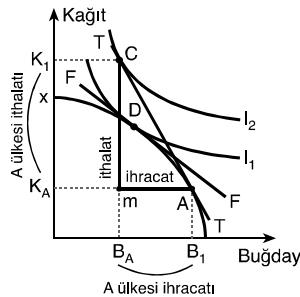
22. Soruda bir işçinin günde yapmış olduğu üretim miktarları tabloda gösterilmiştir. A. Smith'in ortaya koyduğu mutlak üstünlükler teorisi üzerinden tabloyu değerlendirdiğimizde X ülkesi A malı üretiminde Y ülkesi ise B malı üretiminde avantajlıdır. Dolayısıyla X ülkesi A malı ihraç etmeli, Y ülkesi ise B malı ihraç etmelidir.

CEVAP: C

23. Dış ticarete uzmanlaşmaya yönelmek, üretim faktörü bol olan faktörü kullanarak üretimde bulunmak demektir. Bir ülkenin, teknoloji sabitken mevcut kaynaklar ile üretebileceği maksimum mal ve hizmet miktarını gösteren eğriye üretim imkanları eğrisi denir. Dolayısıyla ülkede mevcut kaynaklar ile üretilebilecek en üst nokta üretim imkanları eğrisinin üzerindeki bir noktadır.

Ekonominin genel dengesi bir üretim imkanları eğrisinin bir toplumsal kayıtsızlık eğrisine teğet olduğu noktada kurulur. Bu durumda hem üretici hem de tüketici dengesi sağlanmıştır. Dışa kapalı ekonomide gerçekleşen bu denge koşulunda, hem üretici hem de tüketici dengesi üretim imkanları üzerindeki bir noktadır. Aşağıdaki şekilde ülke dışa kapalı olduğunda denge noktası D noktasındadır. Bu noktada kapalı bir ekonomide ulaşılabilecek en yüksek refah düzeyidir.

Aşağıdaki şekilde XX, A ülkesinin üretim imkanları eğrisini ve I_1 ve I_2 A ülkesinin toplumsal farksızlık eğrilerini göstermek üzere;

Ülke dış ticarete açıldığında ise;

Dış ticarete açıldıktan sonra TT dünya fiyatında MA kadar ihraç malı MC kadar ithal malı ile değiştirilir ve tüketim C noktasına yükselir. Bu noktadan geçen kayıtsızlık eğrisi I_2 , I_1 e göre daha yüksek refah düzeyini gösterir. Dış ticaret toplumun refahını artırmıştır. CMA üçgeni A ülkesinin dış ticaret üçgenidir. CM kenarı ithalatı, MA kenarı ihracatı ve CA kenarı fiyat oranını ticaret hadlerini gösterir.

Üretici Dengesi: Açık ekonomide uluslar arası fiyat oranı doğrusunun üretim olanakları eğrisine teğet olduğu noktada gerçekleşir.

Tüketicici Dengesi: Açık ekonomide uluslararası fiyat oranı doğrusunun bir toplumsal kayıtsızlık eğrisine teğet olduğu noktada gerçekleşir. Üretici dengesi A noktasında, tüketici dengesi ise C noktasında gerçekleşmiştir.

CEVAP: E

24. Gümrük tarifiesi malların ülke sınırlarından geçişi sırasında alınan vergidir. Malın ithalatına uygulanan gümrük tarifiesi malın fiyatını yurtiçinde, uygulanan gümrük tarifiesi kadar artırır. Bu durumda ülke içinde malın fiyatı artmış olur. Fiyattaki artış nedeniyle yurtiçi üreticilerin karlık düzeyi artacağından üretimleri de artar.

CEVAP: D

YARGI
YAYI
NEVI

25. Tasarruf oranının sıfır olduğu bir ekonomide sermaye birikimi sıfır olacaktır. Sermaye birikiminin sıfır olması uzun dönemde tüketiminde sıfır olması anlamına gelecektir. Tasarruf oranı eğer Y olursa bu durumda da insanların gelirlerinin tümünü tasarrufa ayırdığını ve tüketim yapmadığını ifade eder. Tüm gelir tasarrufa ayrıldığından sermaye stoku çok yüksek olacak ve dolayısıyla hasıla düzeyi de artacaktır. Ancak insanlar tüm gelirini tasarrufa ayırdığından tüketim sıfır olacaktır. Böyle bir ekonomide aşırı miktarda birikmiş sermaye olacaktır.

Bu iki uç durumda da tüketim uzun dönemde sıfır-
dır. Uzun dönemde tasarruf oranı sıfırdan itibaren art-
maya başladığında hasıla düzeyi de artmaya baş-
layacaktır. Ancak hasıla düzeyindeki artış azalan
oranda olacaktır. Tasarruf oranındaki artış tüketimi
azaltmaya başlar. İşte tasarruf oranındaki artış
karşısında tüketim düzeyinin maksimize olduğu
sermaye miktarına (tasarruf miktarına) **sermaye-
nin altın kuralı** denir. Ancak sermayenin altın ku-
ralı uzun dönemde tüketimi maksimize eden tasar-
ruf sermaye ilişkisidir. Dolayısıyla soruda serma-
yenin aşınma oranı %10 ise bu durumda bu aşın-
mayı yenilemek için gerekli tasarruf oranı %10 ol-
malıdır. Bu durum tüketimi maksimize edecek olan
sermayenin altın kuralıdır.

CEVAP: A

26. Rostow geliştirdiği kuramında her toplumda ortaya çıkan gelişmeyi tarihsel bir süreç içinde açıklar. Bu durumu 5 aşamayla özetlemiştir.

1. Geleneksel toplum aşaması
2. Kalkışa hazırlık
3. Kalkış
4. Gelişen topluma geçiş
5. Olgunluk

Geleneksel toplum daha tarıma dayalı ve pazar için üretimden yoksul bir toplumu açıklarken kalkışa hazırlık aşamasının temel itici gücü yenilik yaratıcı girişimci sınıfın ortaya çıkmasıdır.

CEVAP: B

27. Nurkse, tarafından geliştirilen yoksulluğın kısır döngüsü yaklaşımının temel çıkış noktası az gelişmiş ölkeler yoksul oldukları için yoksullardır. Kuramın temel hareket noktası düşük gelirli ölkelerde düşük tasarruf söz konusu olduğu için düşük yatırım düzeyi de söz konusu olacak bu gelirin giderek daha da düşeceğini gösterecektir. Özetle, az gelişmiş ölkelerin, kişi başına sermayenin ve kişi başına çıktının düşük olduğu bir durumdan çıkmaya çalışsa da yeniden başlangıç durumuna dönmesidir.

CEVAP: C

28. Osmanlı devletinin ilk merkez bankası 1863 yılında Fransız-İngiliz sermayesi ile kurulan Osmanlı Bankası (Bank-ı Osmanlı Şahane), banknot basma yetkisine sahiptir. Osmanlı bankası fiyat istikrarını koruma gerekçesi ile sıkı para politikası uygulamıştır. Osmanlı Bankası 1930 yılında T.C. Merkez Bankası kuruluncaya kadar para basma yetkisine sahiptir. Dolayısıyla 1900-1914 yılları arasında kağıt para basma yetkisi Osmanlı Bankasına aittir.

CEVAP: D

29. Cumhuriyetin ilk 5 yılında liberal ekonomi politikaları çerçevesinde devlet ekonomi üzerinde müdahaleci ya da yatırımcı görevler üstlenmemiştir. Bu nedenle cumhuriyetin ilk 5 yılında ölkemizde sanayi üretimi artırılmamıştır.

CEVAP: C

30. 1946-1960 dönemini ikinci dünya savaşından sonraki dönemdir. Dolayısıyla özel sermayenin yabancı iştirakler aracılığıyla ölkede içerisinde genişleme yolunda adımların atıldığı, tarımda makineleşmenin öncelik kazandığı, tarıma devlet desteğinin olduğu bir dönemdir. Kara yolları ulaştırmanın ivme kazanan parçası olmuştur. Demiryolu ise önceki dönemlerin öncü ulaşım yatırım planları içerisinde yer alır.

CEVAP: E

MALİYE**1. Paternalistik Yaklaşım:**

Halkın kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeterliliğe sahip olmadığı düşüncesi üzerine inşa edilmiş olan Paternalistik (baba, peder, dayatmacı) devlet yaklaşımı, devlet ve birey arasındaki yönetim ilişkisi, baba ve evlat arasındaki ilişki gibi ele alınmakta devletin kendi tercihlerini bireysel tercihlerin yerine geçirmesi, ardından kanun ile buna uymayanlara yaptırım uygulaması söz konusu olmaktadır.

Devlet bu anlayış çerçevesinde; toplumun yararına olduğu düşündüğü bir takım malların kullanımını zorunlu hale getirirken, toplumun zararına olduğu düşünülen bazı malların kullanımını ise yasaklar. Erdemli mallar devlerin bu anlayışının bir sonucudur.

Örneğin; emniyet kemeri uygulaması, uyuşturucu kullanımının yasaklanması gibi.

CEVAP: C**2. Dışsallık; toplumun belirli bir üyesi tarafından gerçekleştirilen üretim veya tüketim faaliyetleri sonucu olarak ortaya çıkan fayda ve maliyetlerin toplumun diğer üretim veya tüketim fonksiyonlarına yayılmasına " dışsallık " denir.**

Üreticinin karlarının arttığı veya zararlarının azaldığı, tüketicinin ise refah düzeyinin arttığı durum " olumlu dış fayda " olarak adlandırılır. Aksi bir durum olarak, üreticinin zararı artıyor veya karı azalırken tüketicinin refahı azalıyor ise bu durum " olumsuz dış fayda " olarak ifade edilir.

Dışsallıkların Özellikleri

- Dışsallıklar kaynak dağılımında etkinliği bozar.
- Dışsallıklarda eksik veya fazla üretim ortaya çıkabilir.
- Olumsuz dışsallıklarda, devlet müdahale etmez ise negatif etkileri artıracak fazla üretim ortaya çıkar.
- Olumlu dışsallıklarda eksik üretim ortaya çıkar.
- Olumsuz dışsallık durumunda marjinal sosyal maliyet, marjinal özel maliyetten büyüktür.
- Olumlu dışsallık durumunda marjinal sosyal fayda marjinal özel faydadan büyüktür.
MSF > MÖF ⇒ Müdahale ile desteklenerek olumlu dışsallık artırılmalıdır.
- Fiyatlandırılmaz, pazarlanamaz.

CEVAP: D**3. Kulüp Mal ve Hizmetler****Özellikleri**

- Pozitif dışsallığından sadece belirli bir zümrenin yararlandığı mal ve hizmetlerdir.
- Üyelik sistemi hakimdir.
- Mal ve hizmetlerin sunumunda finansman üyelerden alınan aidat ve primlerle sağlanır. Olsan ve Buchanan kulüp mallarının dışlayıcı olduğunu ancak kamu mallarında ise kapsayıcı olması gerektiğini böylece söz konusu pozitif dışsallığın artacağını ileri sürmektedir.

CEVAP: A**4. Bu soruyu çözmek için kamu harcamaları ile ilgili bazı tanımlamaları hatırlayacak olursak;**

Kamu harcamalarında görünüşte artış: Vatandaşlara sunulan hizmetlerin kalitesinde ve niteliğinde bir değişiklik yokken miktar bazında bir artış söz konusudur.

Kamu harcamalarında gerçekte artış: Bu artış türünde ise kamu harcamalarının miktarında artışla birlikte sunulan hizmetin niteliğinde ve yapısında da bir artış mevcuttur.

Genişliğine artış: Kamu harcamalarının genişliğine artışta devletin önceden sunmadığı bir mal ve hizmeti sunması mevcuttur. Örneğin Türkiye'de 2013 yılında uygulamaya konulmaya başlanan fatih projesi ile öğrencilere ilk defa tablet bilgisayar verilmesi gibi

Yoğunluğuna artış: Kamu harcamalarının yoğunluğuna artışında devletin sunduğu bir hizmetin daha iyi bir nitelikte sunulması mevcuttur. Örneğin toplu taşımada dolmuşlardan tramvaylara geçiş gibi

Mutlak artış: Kamu harcamalarının belirli bir zaman aralığında parasal olarak artmasıdır.

CEVAP: D

5. **Wagner kanunu:**

- * Wagner kamu harcamalarının **her ülkede sürekli arttığını** savunmuştur. Şöyle ki ülkelerin ekonomik, siyasi, sosyal durumu ne olursa olsun ülkelerin **kamu harcamalarının milli gelirdeki payı sürekli artmaktadır.**
- * Wagner **kamu harcamalarının artışı teorisinde** sosyal amaçlı kamu hizmetlerin genişlemesi yanında sanayileşme alanındaki genişlemenin de kamu harcamalarını artırdığını savunur
- * Wagner aynı zamanda teknoloji alanındaki gelişmenin kamu harcamalarında artışa neden olduğunu ileri sürmektedir.
- * Wagner kamu harcamalarının **genişliğine arttığını** savunur. Yani devletin eskiden sunmadığı bir hizmetin sunduğunu ifade eder. Wagner aynı zamanda kamu harcamalarının **yoğunluğuna arttığını** da savunur. Yoğunluğuna artış ise devletin daha önceden sunduğu hizmeti daha iyi sunmasıdır.
- * Wagnere göre kamu harcamalarının **nispi artış oranı milli gelirin nispi oranından büyüktür.** Bu durum ise toplumu doğal yollarla sosyalist ekonomiye götürür.

Wagner'e göre kamu harcamaları (G) ve gayrisafi milli gelir (Y) arasında $(\Delta G / G) / (\Delta Y / Y) > 1$ doğrultusunda bir ilişki vardır.

CEVAP: A

6. Fonksiyonel sınıflandırmada esas olan kamu harcamasının türüdür yani devletin harcamayı hangi amaç için yaptığıdır. Sağlık alanına yapılan harcamalar eğitim alanına yapılan harcamalar dikkat edilirse harcamanın türüne göre yapılan harcamalardır. E seçeneği dışındaki seçeneklerine dikkat edilirse yapılan kamu harcamalarının türü esas alınmıştır. **Transfer harcamaları ve özel harcamalar fonksiyonel sınıflandırma kapsamına girmemektedir.**

CEVAP: E

7. Yatırım harcamaları özellikleri itibari ile her yıl tekrarlanmaz ve faydaları genellikle uzun yıllara yayılmaktadır. Yatırım harcamaları ekonomik sınıflandırmanın içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: E

8. Maliye teorisi konusunda da gördüğümüz üzere kamusal mal ve hizmetlerin faydalarından hiçbir vatandaş dışlanamıyordu yani tam kamusal mal ve hizmetlerden istisnasız tüm vatandaşlar yararlanabilmekteydi. İşte söz konusu bu durum tama kamusal mal ve hizmetlerden yararlanan kişi sayısı artmasına rağmen bu durumun söz konusu malların maliyetini etkilememesine neden olmaktadır. Bu duruma örnek olarak savunma hizmetini verebiliriz.

CEVAP: A

9. **Cebri (zorla) esasına göre alınan gelirler:** Vergiler, harçlar, resimler, şerefiyeler, parafiskal gelirler, para ve vergi cezaları, zorunlu borçlar, fon gelirleri, mali tekel gelirleri, emisyon ve devalüasyon gelirleri.

Cebri olmayan (zora dayanmayan) gelirler: Mülk ve teşebbüs gelirleri, özelleştirme gelirleri, zorunlu olmayan borçlar, yardım ve bağışlar, diğer gelirler.

CEVAP: E

10. Kamu gelirleri kapsam bakımından dar ve geniş anlamda olmak üzere ikiye ayrılabilirler. Dar anlamda kamu gelirleri devletin veya merkezi yönetimin çeşitli gelir kaynaklarından elde ettiği gelirleri ifade etmektedir. Geniş anlamda kamu gelirleri ise, merkezi yönetimin, mahalli idarelerin (il özel idareleri, belediyeler ve köyler) parafiskal kurumların ve kamu iktisadi teşebbüslerinin çeşitli gelir kaynaklarından sağladıkları gelirlerin tümünü oluşturmaktadır.

CEVAP: D

11. **Verginin gelir etkisi:** Vergi nedeniyle geliri azalan bireylerin eski gelir seviyesine ulaşmak için daha fazla çalışmayı tercih etmesidir.

Verginin ikame etkisi: Artan vergi nedeniyle geliri azalan bireylerin çalışma yerine boş zaman talep etmeleri durumudur.

CEVAP: A

12. • **Eşit Fedakarlık Görüşü:** Ödenmesi söz konusu vergi dolayısıyla mükelleflerin sahip oldukları toplam faydadaki azalışın aynı düzeyde olması, bu yolla katlanılan fedakarlığın eşitlenmesini savunan görüştür. Bu durumda matrahın büyüklüğüne bakılmaksızın farklı gelire veya varlığa sahip olan kişiler aynı miktarda vergi ödeyecektir. Sabit miktarlı vergilere dayanak oluşturmaktadır.

- **Eşit Oranda Fedakarlık Görüşü:** Mükelleflerden varlıkları veya gelirleri yüksek olanların, az olanlara kıyasla toplumdaki daha fazla fayda sağladıkları varsayılarak, ilk gruba giren mükelleflerin diğerlerine kıyasla daha fazla vergilendirilmesi gerektiğini savunan görüştür. Düz oranlı vergilere dayanarak oluşturmaktadır.
- **Eşit Marjinal Fedakarlık Görüşü:** Gelir arttıkça gelirin daha fazla kısmının vergi olarak alınması, dolayısıyla vergi yükünün artması anlayışına dayanır. Gelirin azalan marjinal faydası ile ilgilidir. Artan oranlı vergilere dayanak oluşturmaktadır.
- **Minimum Fedakarlık (En Az Toplam Fedakarlık) Görüşü:** Vergileme suretiyle sağlanan toplam hasılatın, toplumun tüm kesimleri üzerinde yarattığı toplam fedakarlığın en az düzeyde olması gerektiğini savunan görüştür.

CEVAP: C

13. Kesin Hesap Yasa Tasarısı

- Maliye Bakanlığı'nca hazırlanır.
- 1 yıllık uygulama sonuçlarını karşılaştırılmalı olarak gösteren değerlendirmeleri de içeren gerekçesi ile birlikte izleyen mali yılın Haziran ayı sonuna kadar Bakanlar Kurulunca TBMM'ye sunulur ve bir örneği de Sayıştay'a gönderilir.
- Genel Uygunluk Bildirimi TBMM komisyonlarında öncelikle görüşülür.
- Mahalli idare bütçeleri ile SGK bütçelerinin uygulama sonuçlarının kesin hesaba bağlanması, ilgili kanunlardaki hükümlere göre yapılır.
- Sayıştay, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun tasarısının verilmesinden başlayarak en geç 75 gün içinde TBMM'ye sunar.
- Kesin hesap kanun tasarısı ve genel uygunluk bildiriminin TBMM'ye verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştay'ca sonuçlandırılmamış denetimleri önlemez ve hesapların kesin hükme bağlandığı anlamına gelmez.

CEVAP: B

14. İç Denetim Koordinasyon Kurulunun Özellikleri ve Görevleri:

Özellikleri:

- Maliye Bakanlığına bağlıdır.
- 7 üyeden oluşur. Üyelerden;
Başbakan → 1 üye
Hazine müsteşarlığı → 3 üye
Maliye Bakanı → 3 üye
Kalkınma Bakanlığı → 1 üye
İç İşleri Bakanı → 1 üye seçer.
- 5 yıl süre ile Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- Uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun hareket ederler.

Görevleri:

5018 sayılı KMYKK'ı md:67'ye göre İç Denetim Koordinasyon Kurulunun görevleri;

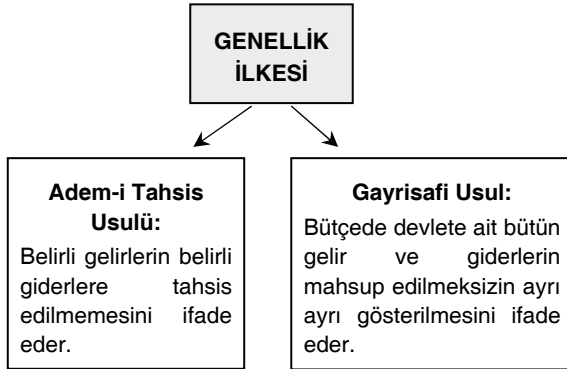
- İç denetime ilişkin denetim ve raporlama standartlarını belirlemek, denetim rehberlerini hazırlamak ve geliştirmek.
- Uluslar arası uygulamalar ve denetim standartlarıyla uyumlu risk değerlendirme yöntemlerini geliştirmek.
- Kamu idarelerinin denetim birimleri ile işbirliğini sağlamak.
- Yolsuzluk veya usulsüzlüklerin ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması konusunda önerilerde bulunmak.
- Risk içeren alanlarda iç denetçilere program dışı özel denetim yaptırılması için kamu idarelerine önerilerde bulunmak.
- İç denetçilerin eğitim programlarını düzenlemek.
- İç denetçiler ile üst yöneticiler arasında görüş ayrılığı bulunması halinde anlaşmazlığın giderilmesine yardımcı olmak.
- İdarelerin iç denetim raporlarını değerlendirmek sonuçlarını konsolide etmek suretiyle yıllık rapor halinde Maliye Bakanına sunmak ve kamuoyuna açıklamak.
- İşlem hacimleri ve personel sayıları dikkate alınmak suretiyle idareler ile ilçe ve belde belediyeleri için iç denetçi atanıp atanmayacağına karar vermek.
- İç denetçilerin atanmasına ilişkin diğer usulleri belirlemek.
- İç denetçilerin uyacakları etik kuralları belirlemek.

- Kalite güvence ve geliştirme programını düzenlemek ve iç denetim birimlerini bu kapsamda değerlendirmektir.

CEVAP: C

15. Genellik ilkesi çerçevesinde; bütün gelirler bir havuzda toplanmalı ve giderler yine bu havuzdan tahsis edilmelidir. Yani; gelir ve giderlerin birbirine mahsup edilmekten bütçede yer alması gerekir..

Genellik ilkesi; adem-i tahsis ve gayrisafi usul ilkelerini bünyesinde barındırmaktadır.

Not: Adem – i Tahsis => Bağış ve yardımlar. Bütçe dışı Fon uygulaması istisnasıdır.

CEVAP: E

16. Performans Bütçe Sistemi:

- İş yürütme veya hizmet bütçesi olarak da ifade edilmektedir.
- Kamu hizmetlerinin kendisi ve hizmetlerin birim maliyetleri önemlidir.

Performans bütçe sistemi 3 aşamadan oluşmaktadır:

1. Yapılacak işlerin sınıflandırılması
2. Kamusal hizmetlerin performans ölçümleri
3. Hedeflerini ve gerçekleşen maliyetler arasındaki farkların raporlanması

Not: En yüksek hizmet çıktısına ulaşarak, etkinlik ve verimliliği artırmak ve en az maliyetle en yüksek hizmeti elde etmek amaçtır.

Faydaları
• Yöneticileri değerlendirerek, hesap vermelerini sağlar. • Mali saydamlığı sağlar. • Harcama sonrası çıktı ve sonuçları önemser. • Maliyet-fayda analizi gibi analiz tekniklerini kullanır. • Gerçekleşmeyen hedeflerinde nedenleri raporlarla yer alır. • Çağdaş bir denetim anlayışı vardır.
Sakıncaları
• Bütçenin siyasi yönü ihmal edilir. • Teknik alt yapı ve daha yoğun beşeri sermaye gerektirdiği için maliyetlidir. • Çağdaş denetim anlayışı nedeniyle siyasiler tarafından sevilmez. • Tüm kamusal hizmetlere uygulanamaz. Tam kamusal mal ve hizmetlerin performans denetimi yapılamaz.

CEVAP: D

17. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar:

- 5018 sayılı kanunda III sayılı cetvelde yer alır.
- Özel kanunlarla oluşturulur.
- Kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanır.
- Bütçe hazırlık çalışmaları kapsamında finansman cetveli hazırlarlar.

Finansman Cetveli: Bütçede açık varsa nasıl karşılanacağı veya bütçede fazla var ise nasıl değerlendirileceğini gösterir.

- Bütçelerini Eylül sonuna kadar doğrudan TBMM ve Maliye Bakanlığı'na gönderirler.
- Sayıştay Denetimine tabidirler. (01.01.2006 tarihinden itibaren)
- Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: 3'er aylık dönemler itibarıyla oluşacak gelir fazlaları, 3 ayda bir izleyen ayın 15'ine kadar genel bütçeye aktarılır. Eğer ödenmez ise gecikme zammıyla takip ve tahsili başlar
- Kendi mal varlıkları ve gelirleri vardır. Ödenekleri yetmez ise **hazine yardımı** alırlar.

III. Sayılı Cetvel: Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

1. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
2. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
3. Sermaye Piyasası Kurulu

4. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu
5. Kamu İhale Kurumu
6. Rekabet Kurumu
7. Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
8. Enerji Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurumu
9. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

CEVAP: E

18. **Devlet borçlarının nedenleri:** Daha öncede değindiğimiz üzere devlet kamu harcamalarını yapmak için bazen kamu gelirleri yetmediği zaman borçlanmaya başvuruyordu. Fakat borçlanma sebeplerini sadece bu sebeplerle sınırlandırmamız doğru olmaz, bundan dolayı borçlanma nedenleri **mali nedenler, ekonomik nedenler ve diğer nedenler** olarak sınıflandırmamız doğru olacaktır. Şimdi bunları açmaya çalışalım

Mali Nedenler: Devletin mali nedenlerden dolayı borçlanmasının başında **bütçe açıklarını** ve **kamu açıklarını** kapatmak gelir. Devlet mali neden olarak olağanüstü giderlerin finansmanını sağlamak ve kamu gelirleriyle kamu giderleri arasında oluşan açıkları finanse etmek için de borçlanmaya gitmektedir.

Ekonomik Nedenler: Ekonomideki enflasyon, deflasyon ve stagflasyon **gibi konjktürel** durumlarda ekonomik dengenin sağlanması için borçlanma bir araç olarak kullanılır. Ayrıca tasarrufların yatırımlara kanallanması sağlanmak ve kaynak dağılımında etkinliği sağlamak için devlet borçlanmaya gidebilmektedir.

Diğer Nedenler: Doğal afetler, siyasi nedenler, vergi kayıp ve kaçakları diğer nedenler arasında sayılabilir

CEVAP: A

19. **Bağlı krediler:** Borçlu ülkeye sağlanan kredilerin belli şartlara bağlandığı kredi türüdür. Örneğin bu şartlar bazen borç veren ülkeden mal alma şartına bağlandığı gibi, borçlanma yoluyla sağlanan kredilerin nerelerde ve hangi malların satın alınmasında kullanılacağı belirlenmesi şeklinde de olabilir. Örneğin borçlanma yoluyla sağlanan paranın sadece sağlık harcamalarında teçhizat alınmasına bağlanması bağlı kredilere bir örnektir.

CEVAP: B

20. İç borçlanma kaynakları:

- a. **Bireyler:** Devletin borçlandığı ilk kaynak bireylerdir. Bireyler borçlanırken alternatif yatırım araçlarının getirisini dikkate alırlar.

Devlet tahvilleri kamu kuruluşlarının uzun vadede finansman ihtiyacını karşılarken, hazine bonoları kısa vadede finansman ihtiyacı için ihraç edilir.

Bireylerden borçlanmanın ekonomi üzerindeki ilk etkisi daraltıcı olsa da, enflasyonist dönemlerde en etkili borçlanma kaynağıdır.

- b. **Özel ve Mali Kurumlar:** Devlet bireyler dışında, şirketlerden, sosyal güvenlik kurumlarından ve diğer kurumlardan da borçlanmaktadır. Sosyal güvenlik kurumları ve devlete borç veren diğer kurum ve kuruluşların (KİT) topladıkları kaynakların önemli bir bölümünü devlete aktarmaları yasalarında düzenlenmektedir. Ucuz bir borçlanma kaynağıdır. Piyasa faiz oranlarının altında borçlanmaya gidilir. Hatta çoğu zaman vadesi uzatılır ya da silinerek geri ödenmemesi yoluna gidilir.

- c. **Ticari Bankalar:** Bankalar büyük rezervlere sahip olduğundan devlet tahvillerinin en büyük alıcılarıdır. Ancak; kaydi para yarattığı için ekonomide enflasyonist etki meydana getirir. Deflasyonla mücadelede etkili bir borçlanma kaynağıdır.

- d. **Merkez Bankası:** Devletin en kolay başvurabileceği borçlanma kaynağıdır. Ancak; Merkez Bankası borcu para basarak karşılayacağından para arzı artar. Ekonomide doğrudan genişletici etki yaratır. Deflasyonla mücadelede etkilidir.

CEVAP: C

21. Bazı dönemlerde devlet istisnai borç yönetimine başvurur. İstisnai borç yönetimi temel olarak ikiye ayrılır:

- Konsolidasyon (Tahkim)
- Konversiyon

Konsolidasyon (Tahkim)

Devletin kısa vadeli borçlarını uzun vadeli borç haline dönüştürmesidir. Devletin konsolidasyona başvurma nedenleri;

- Hazinesinin nakit sıkıntısı çekmesi
- Piyasanın borcu ödemeye elverişli bir yapıda olmaması

Konversiyon (Borçların Değiştirilmesi)

Devletin yüksek faizli tahvillerini düşük faizli tahviller ile değiştirmesidir. Yani yeni bir borç yaratılmış olunur.

CEVAP: C

22. Ülke sınırları içerisindeki kişi veya kurumlardan ulusal para birimi cinsinden yapılan borçlanmaya "iç borçlanma" denir. İç piyasada ihraç edilip yine ulusal sermaye ile finanse edilirler. Ancak; ülkenin ulusal para birimi güçlü değil ise veya kendi ulusal para birimleri mevcut değil ise yabancı para birimi cinsinden de yapılabilir.

Ülke sınırları dışındaki kişi veya kurumlardan yabancı para birimi cinsinden borçlanılmasına "dış borçlanma" denir. Dış borçlanma, iç borçlanmadan farklı olarak ülkede ek kaynak yaratır.

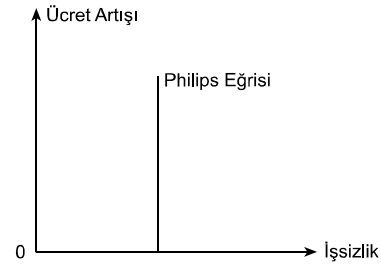
İç borçlanmaya başvurma nedenleri;

- Kamu açıklarına finansman sağlamak
 - Bütçede, gelir ve giderler arasında zaman yönünden uyumsuzlukları gidermek
 - Yatırımlara finansman sağlamak
 - Vadesi gelen borçları ödemek amacıyla finansman sağlamak
 - Konjonktürel dengesizliklerle mücadele etmek
 - Olağanüstü durumlarda finansman sağlamak
 - Vergi yükünün fazla olması
 - Tasarrufları belirli yatırımlara kanallandırmak
 - Kısa vadeli borçları uzun vadeli borç haline getirmek
 - Sınırlı ve pratik bir prosedürle borçlanmak
 - İç borçlanma kaynakları:
- a. **Bireyler:** Devletin borçlandığı ilk kaynak bireylerdir. Bireyler borçlanırken alternatif yatırım araçlarının getirisini dikkate alırlar.
- b. **Özel ve Mali Kurumlar:** Devlet bireyler dışında, şirketlerden, sosyal güvenlik kurumlarından ve diğer kurumlardan da borçlanmaktadır. Sosyal güvenlik kurumları ve devlete borç veren diğer kurum ve kuruluşların (KİT) topladıkları kaynakların önemli bir bölümünü devlete aktarmaları yasalarında düzenlenmektedir. Ucuz bir borçlanma kaynağıdır. Piyasa faiz oranlarının altında borçlanmaya gidilir. Hatta çoğu zaman vadesi uzatılır ya da silinerek geri ödenmemesi yoluna gidilir.
- c. **Ticari Bankalar**
- d. **Merkez Bankası**

CEVAP: B

23. Phillips Eğrisine göre; işsizliğin düşük olduğu bir ekonomide enflasyon artmaktadır. Çünkü istihdam artışı oluşan likidite bolluğu ile fiyatlar genel düzeyini artırır. Tam tersi durumda işsizlik arttığında da toplam talep seviyesi düşmekte yani enflasyon azalmaktadır.

Stagflasyon olgusu Phillips Eğrisinin uzun dönemde geçerli olmadığını göstermiştir. Uzun dönemde Phillips Eğrisi doğal işsizlik oranında yatay eksene dik bir doğru halini almaktadır. Yani, enflasyon oranı ne olursa olsun işsizlik oranı değişmemektedir.

Monetaristlere göre stagflasyon olgusunu açıklayan durumdur.

CEVAP: E

24. Keynes; toplam talebi artırmaya yönelik olarak genişletici maliye politikaları ortaya atmıştır. Efektif talep (satın alma gücüyle desteklenmiş talep) seviyesini artırmaya yönelik bu tedbirler **telafi edici maliye politikası (pump-priming)** olarak adlandırılır.

CEVAP: A

25. Gelir dağılımında adaleti sağlamanın birtakım yolları vardır:

Harcama politikası:

- Sosyal amaçlı transfer harcamaları artırılmalıdır.
- Eğitim, sağlık gibi harcamalar ile alt yapı yatırım harcamaları artırılmalıdır.
- Faiz harcamaları gelir dağılımı üzerinde bozucu bir etkiye sahiptir.
- Cari harcamalar konjonktüre göre etki gösterir.

Enflasyonist ortamda cari harcamalar gelir dağılımını bozarken, deflasyonist ortamda düzenleyici bir rol oynar.

GELİR POLİTİKASI:

- Gelir vergisi; gelir dağılımına olumlu bir etki göstermesi için bazı özelliklere sahip olmalıdır. Bunlar;
 - Artan oranlı tarifeye sahip olmalıdır.
 - Geniş tabanlı olmalıdır.
 - Muafiyet ve istisnalara yer vermelidir.
 - Kaçakçılık ve kaçınmanın payı düşük olmalıdır.
 - Subjektif bir yapıya sahip olmalıdır.
- Gider vergileri; gelir dağılımında adaleti bozucu etkiye sahiptir. Çünkü; tersine artan oranlıdır. Zorunlu tüketime yönelik harcama vergileri düşük, lüks tüketime yönelik harcama vergileri ise yüksek oranda olmalıdır.
- Servet vergileri; gelir dağılımı açısından önemli bir vergi türüdür. Çünkü; yansıtılması zor ve subjektif bir vergidir. Tabanı dar olduğu için etkin değildir.

BORÇLANMA POLİTİKASI:

- Borç veren kesim ile bu borcun anapara ve faizlerini ödeyen kesimler arası oluşan fark gelir dağılımını bozar.
- Bazı borç veren kesimlerin faiz gelirleri vergi dışı bırakılabilir. Bu bir anlamda teşvik sağlarken borç vermeyen kesim aleyhine gelir dağılımında adaleti bozar.
- Uzun vadeli borçlanma gelecek nesiller üzerine oluşturduğu yük nedeniyle gelir dağılımını bozar.

CEVAP: C

26. Gelir Dağılımı Türleri

- A. Kişisel Gelir Dağılımı:** Bir ülkede milli gelirin kişiler arasındaki dağılımını ifade eder.
- B. Faktörel (Fonksiyonel) Gelir Dağılımı:** Bir ülkede üretim sürecinde kullanılan üretim faktörlerinin yaratılan gelirden aldığı payı ifade eder. Milli gelirin içinde ücret, faiz, rant ve kârın paylarını saptarsak; milli gelirin fonksiyonel dağılımını elde etmiş oluruz.
- C. Sektörel Gelir Dağılımı:** Bir ülke ekonomisinde değişik sektörlerin milli gelirden aldığı payı ifade etmektedir. Kalkınma sürecinde sektörler, genel olarak; tarım, sanayi ve hizmetler olarak ayrılmaktadır.

D. Bölgesel (Coğrafi) Gelir Dağılımı: Farklı coğrafi bölgelerin milli gelirden aldığı payı ifade eder. Bu gelir dağılımı bir ülkenin gelişmiş ve az gelişmiş bölgeleri arasındaki farkları bulmada kullanılabilir. Genellikle iktisadi olarak kalkınmış ekonomilerde bölgeler arasındaki gelir dağılımı dengesizlikleri az; az gelişmiş ekonomilerde ise fazladır.

CEVAP: B

27. Düzeltme Yoluyla Tarhiyat

V.U.K'da düzenlenmiştir. Bir takım vergi hatalarının ve vergi yargısının kararları üzerine yapılan tarhiyatlardır. Bu bahsi geçen vergi hatalarının ve yargısının düzeltilmesi için "düzeltme fişine" dayalı yapılan tarhiyattır.

CEVAP: C

28. VUK'A BELGELENDİRME ÖDEVLERİ

Fatura: Mal teslimi veya hizmetlerin yapıldığı tarihten itibaren azami 7 gün içinde düzenlenmelidir.

1. ve 2. Sınıf tüccarları basit usule tabi olanlar ile gerçek usuldeki çiftçiler birbirlerine, serbest meslek erbabına veya vergiden muaf esnafa mal hizmet satarlarsa her halükarda fatura düzenlemek zorundadırlar. Kendilerine mal ve hizmet satılanlar ise fatura almak zorundadırlar.

Müstahsil Makbuzu: Gerçek usulde vergiye tabi olmayan (defter tutmak zorunda olmayan) çiftçiler, 1.ve 2. Sınıf tüccarlara, basit usule tabi olanlara veya gerçek usuldeki (defter tutmak zorundaki) çiftçilere mal sattıklarında, mal satın alanlar müstahsil makbuzu düzenlemek ve bir örneğini malı satana vermek, mal satan da bunu almak zorundadır.

Gider Pusulası: (Vergiden Muaf Esnaf) 1.ve 2. Sınıf tüccarlara, basit usule tabi olanlara, gerçek usuldeki çiftçilere veya serbest meslek erbabına, vergiden muaf olan esnaf mal satar yada iş yaparsa mal ve hizmet alanlar gider pusulası düzenlemek ve bir örneğini mal ve hizmet satana vermek, mal ve hizmet satanda bunu almak zorundadır.

Sevk İrsaliyesi: Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.

Taşıma İrsaliyesi: Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzel kişiler taşıma irsaliyesi düzenlemek ve taşıma irsaliyesini araçta bulundurmamak mecburiyetindedir.

Serbest Meslek Makbuzu: Serbest meslek sahibi, serbest meslek makbuzu düzenlemek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteride bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.

- Serbest meslek makbuzu faturadan farklı olarak tahsilattan sonra düzenlenir.

Yolcu Listesi: Şehirlerarası yolcu taşıma işlemini gerçekleştirenler düzenlemek zorundadır.

Müşteri Listesi: Otel, motel, pansiyon gibi konaklama yerleri düzenlemek zorundadır.

- Yukarıdaki belgeleri düzenlemek almak, bulundurmamak zorunlu olup düzenlemeyen, almayan bulundurmamalarının her biri ayrı ayrı "özel usulsüzlük cezası" kesilir.

Ücret Bordrosu: İşverenler her ay ödedikleri ücretler için ücret bordrosu düzenlemeye mecburdur.

CEVAP: C

29. Her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazanç "ticari kazanç" denir. (GVK md. 37)

Ticari Kazancın Özellikleri:

- Emek ve sermaye unsurları bir arada kullanılmalı
- Yapılan faaliyet devamlılık arz etmeli
- Bir işletme bünyesinde gerçekleşmeli
- Bağımsız bir faaliyet olmalı
- Temelinde gelir elde etme amacı taşımalı

GVK'na göre her türlü zirai faaliyetten doğan kazanç zirai kazançtır.

Zirai faaliyet kapsamında yer alan işler;

- Zirai faaliyet; ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah gibi yollarla veya doğrudan doğruya yararlanılarak yapılan faaliyettir.
- Arazide, saksıda, serada, denizde, nehirde ve göllerde yapılan faaliyetlerdir.
- Damızlık hayvan besleme faaliyeti
- Bir zirai üretim elde edilen ürünün zirai üretime bağlı işlenmesi de zirai faaliyettir.
- Zirai işletme sınai işletme büyüklüğünde olmamalı

- İşletme üretimini kendi yaptığı ürünleri işlemeli
- Zirai bir ürün mağazaya, dükkana gelene kadar faaliyet zirai faaliyettir.

Zirai ürünlerin mağaza ve dükkanlarda satılması ticari faaliyete girer.

Hiçbir faaliyet göstermeden sadece zirai üründen pay alanların faaliyetleri zirai kazanç değil "gayrimenkul sermaye iradı"dır.

CEVAP: E

30. GVK madde 65'e göre;

"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazanç, serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin vergiye tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır."

Buna göre serbest meslek faaliyetinin özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Serbest meslek faaliyeti bağımsızdır. Bu, serbest meslek kazancını ücretten ayıran en önemli özelliktir.
- Serbest meslek faaliyeti şahsi sorumluluk altında serbest meslek erbabının kendi nam ve hesabına yapılır.
- Serbest meslek faaliyeti uzmanlığa dayanır. (Avukatlık, Doktorluk gibi)
- Serbest meslek faaliyetinde sermaye 2. plandadır.
- Serbest meslek faaliyeti ticari nitelikte bir faaliyet değildir.

Şu haller sürekliliğin varlığını göstermektedir.

- Yazıhane, muayenehane, atölye gibi özel işyerleri açmak
- Çalışılan yere tabela, levha gibi faaliyette olduğunu gösteren şeyler asmak
- Şekli ne olursa olsun faaliyette bulunduğu dair ilanlar yapmak (kartvizit dağıtmak)
- Bu tür faaliyet amacıyla mesleki kuruluşlara kayıt yaptırmak.

CEVAP: D

MUHASEBE

1. Parayla Ölçme kavramı; yabancı paralı işlemlerin kayıtlara TL karşılığı üzerinden kaydedilmesini öngörür.

CEVAP: D

2. Kar/Zarar= d.sonu özsermaye – d.başı özsermaye + işletmeden çekilen değerler – işletmeye eklenen değerler
= 1.200.000-1.000.000+100.000-140.0000
= 160.000 TL kâr

CEVAP: E

3. İşletmenin sürekliliği kavramı şirket ana sözleşmesinde özel bir durum belirtilmemiş ise, şirket faaliyetlerinin sonsuz bir ömre sahip olduğunun belirlendiği kavramdır. Süreklilik kavramı maliyet esasının temelini oluşturur. İşletmenin uzun vadeli planlar yapması, uzun vadeli borçlar alması, ileriye dönük araştırma geliştirme yapması birçok değerlendirme ölçüsünün uygulanması işletmenin sürekliliği kavramı gereğidir.

CEVAP: D

4. VUK' a göre Değerleme Ölçüleri;

- Maliyet bedeli
- Tasarruf değeri
- İtibari değer
- Vergi değeri
- Borsa rayıcı
- Mukayyet değeri
- Rayiç bedel
- Emsal bedel

Bankalar hesabı Mukayyet Değer ölçüsüne göre değerlendirilir.

CEVAP: C

5.	_____ / _____
Kasa	6.400
Satış İskontoları	400
Alınan Çekler	6.800

Çek alındığında 4.000\$ x 1.7TL = 6.800

Tahsil edildiğinde 4.000\$ x 1.6TL = 6.400

400 zarar

Kambiyo zararları çeklerde aynı dönemdeyse Satış İskontoları hesabında izlenir.

CEVAP: D

6. Hesap açtırıldığında;

01.09.2015	
Bankalar €	51.000
Kasa €	51.000
30.000€ x 1.7TL= 51.000TL	
/	

Dönem sonu kaydı;

31.12.2015	
Gelir Tahakkukları	2.280
Faiz Gelirleri	2.280
/	

Faiz = 30.000€ x 12 x 4/12 = 1.200€

1.200€ x 1.9TL = 2.280

31.12.2015	
Bankalar €	6.000
Kambiyo Karları	6.000
Kur farkı= 30.000€x(1.7-1.9)= 6.000TL kar	
/	

CEVAP: D

7. Satış kaydı;

/	
Alacak Senetleri	5.310
Diğer Ticari Alacaklar	5.310
Yurt İçi Satışlar	9.000
Hesaplanan KDV	1.620
/	

CEVAP: C

8. Yapılması gereken kayıt;

Genel Yönetim Giderleri	30.000	
Gelecek Yıllara Ait Giderler	30.000	
Kasa		60.000

CEVAP: C

9. Dönem sonu yapılacak kayıt;

Gelecek Aylara Ait Giderler	30.000	
Gelecek Yıl. Ait Gid.		30.000

CEVAP: A

10. Alacağın şüpheli olması

Şüpheli Ticari Alacaklar	80.000	
Alacak Senetleri		80.000

Alacağa karşılık ayrılması:

Karşılık Giderleri	20.000	
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı		20.000

Alacağın tahsili;

Kasa	70.000	
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı	20.000	
Şüpheli Ticari Alacaklar		80.000
Konusu Kalmayan Karş.		10.000

CEVAP: B

11. Hisse senedi alış kaydı;

Hisse Senetleri	60.000	
Komisyon Giderleri	1.000	
Bankalar		61.000

CEVAP: A

12. Hisse senedi satış kaydı;

Bankalar	35.000	
Hisse Senetleri		30.000
Menkul Kıymetler		
Satış Karları		5.000

Alış değeri 30 TLx1.000 adet = 30.000 TL

Satış değeri 35 TLx1.000 adet = 35.000 TL

5.000 TL

satış kârı

CEVAP: B

13. 24.000/1.20 = 20.000 (satış maliyeti)

3.000/1.20 = 2.500 (satış iadenin maliyeti)

STMM = 20.000 – 2.500

= 17.500

CEVAP: C

14.

B	Ticari Mallar Hs.	A
DBS	14.000	Al. İad. x
DİA	46.000	Al. İsk. 1.000
Al. Gid.	4.000	Satış Mali. 20.000
Sat. İad.	2.500	
	66.500	21.000 + x

Borç kalanı = Borç toplamı – Alacak toplamı

43.500 = 66.500 – (21.000 + x)

x = 2.000 TL (alış iadeleri)

CEVAP: C

15. Satışlar	24.000
Satış iadeleri	(3.000)
Net satışlar	21.000
STMM	(17.500)
Brüt satış karı	3.500 TL

CEVAP: B

16. Duran varlık için akreditif hesabı açtırıldığında şu şekilde kayıt yapılır.

Verilen Avanslar	X
Banka Kredileri	X

CEVAP: D

17. Çıkarılmış Tahviller
Uzun Vadeli Tahvillerin
Anapara Borç Taksit ve Faizleri

CEVAP: D

18. İştirakler Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı Mali Duran Varlıklar hesap grubu içerisinde yer alır.

CEVAP: E

19. Ticari Borçlar şu hesaplardan oluşmaktadır:

- Satıcılar
- Borç Senetleri
- Borç Senetleri Reeskontu
- Alınan Depozito ve Teminatlar
- Diğer Ticari Borçlar

CEVAP: A

20. Endirekt yöntem amortisman hesaplama yöntemi değildir. Amortisman kayıt yöntemidir.

CEVAP: A

21. İlk Madde ve Malzeme Giderleri hesabı 7/B seçeneğinde yer alan bir hesaptır.

CEVAP: C

$$22. \text{ Asit Test Oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$$

$$= \frac{120.000 - 40.000}{40.000}$$

$$= 2$$

$$\text{Kısa Vadeli Borç} = \text{Toplam Borçlar} - \text{Uzun Vadeli Borç}$$

$$= 80.000 - 40.000$$

$$= 40.000$$

CEVAP: D

23. Stok Bağımlılık Oranı, Asit Test Oranının 1'den küçük çıkması halinde; borçların geri ödenmesinde işletmenin stoklara ne kadar bağımlı olduğunu gösteren orandır.

CEVAP: B

$$24. \text{ İç İskonto} = \frac{\text{Nominal Değer}}{1 + (\text{Faiz Oranı} \times \text{Vade})}$$

$$= \frac{42.000}{1 + \left(0,24 \times \frac{6}{12}\right)}$$

$$= 37.500 \text{ TL}$$

CEVAP: A

25. Faiz = anapara x faiz oranı x vade
 $48.000 = 600.000 \times t/100 \times 6/12$
 $t=16$

CEVAP: E

26. Nakit oranı likidite oranları arasında yer alır.

CEVAP: A

27. Öncelikle net kar bulunmalıdır:
 $3.000.000 \times 0,20 = 600.000$ (vergi)

Kar 3.000.000

Vergi (600.000)

Fin. Gideri (200.000)

Net Kar 2.200.000 TL

$$\frac{2.200.000}{200.000} = 11 \text{ kez}$$

CEVAP: E

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

28. Ekonomik verimlilik = $\frac{\text{Vergi öncesi kar} + \text{faiz giderleri}}{\text{PASİF}}$
 $= \frac{1.400.000 + 600.000}{3.000.000}$
 $= 0,66$

CEVAP: C

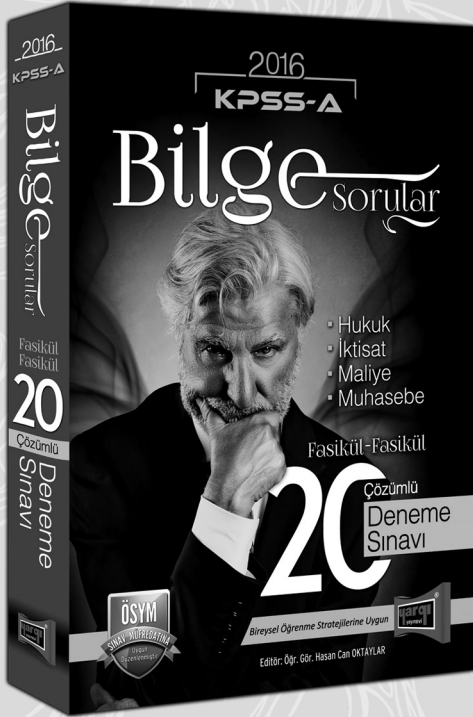
29. Fon kaynakları; aktifte azalış, pasifte artış yaratan durumlardır. Dönen varlıklarda artış olması fon kullanımındır.

CEVAP: C

30. TMS-23'e göre koşullara bağlı olarak özellikli varlıklar aşağıdakiler olabilir;

- Stoklar
- İmalat tesisleri
- Enerji üretim tesisleri
- Maddi olmayan duran varlıklar
- Yatırım amaçlı gayrimenkuller

CEVAP: A

Türkiye'nin

en ucuz
en hızlı
en güvenilir

kitap
satış
siteleri

Yargiyayinevi.com

Gerçek sınavdan
tek farkımız
"Online" olmamız!

kitapsec
www.kitapsec.com

**deneme
zamanı
.com**

Akademik ve Özgün
Öğretim Sistemleri

**yargı
tv**

Uzaktan Eğitim
Video Dersler

Ostim Mahallesi
Turan Çiğdem Caddesi 36/3
Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) **386 13 22**
Fax: (0312) **386 00 39**